

krav er der i lovforslaget lagt vægt på, om boet selv på en rimelig sikker måde har kunnet gøre sig bekendt med kravets eksistens og størrelse. Er dette tilfældet, prækluderes kravet ikke.

I overensstemmelse med dette synspunkt friholder bestemmelsens *stk. 2*, fire grupper af krav fra præklusion. Disse er:

Nr. 1: Visse kendte krav.

Nr. 2: Krav, der hviler på ejendomsret, når ejerforholdet var eller burde være kendt.

Nr. 3: Pantekrav m.v.

Nr. 4: Krav på skatter og afgifter.

Efter bestemmelsens *nr. 1* skal krav, som fremsættes efter dødsfaldet, og som inden proklamafristens udløb er kommet boet i hænde, være undtaget fra præklusion, selv om anmeldelse ikke er sket som foreskrevet i § 82. Den foreslåede regel vil ikke påføre arvingerne eller bobehandlerne noget nævneværdigt ekstraarbejde, og vil forhindre, at der sker præklusion i tilfælde, hvor dette ville føles som åbenbart urimeligt, f.eks. fordi en regning, uden at afsenderen på afsendelsestidspunktet havde kendskab til dødsfaldet, er fremsendt til betaling og rent faktisk bliver boet bekendt. Reglen vil endelig på en tilpas skarp måde afgrænse området for præklusionen.

Bestemmelsen i *nr. 1* vil tillige medføre, at anmeldelser fremsendt til en anden adressat end den i bekendtgørelsen angivne, det være sig til skifteretten, enhver af arvingerne eller en bobestyrer, vil være tilstrækkelig til at afbryde præklusionen. Også regninger, som er stillet til afdøde og fremsendt til afdødes adresse eller forretningsadresse efter dødsfaldet, vil herefter være undtaget fra præklusion, såfremt kravet rent faktisk er kommet til boets kundskab. Den, der forsømmer at drage omsorg for, at et sådant kendt krav tages i betragtning ved boets opgørelse, vil kunne ifalde erstatningsansvar. Bevisbyrden for, at et krav har været kendt af boet, påhviler imidlertid fordringshaveren.

Efter gældende ret prækluderes krav, der hviler på ejendomsret, almindeligvis ikke. Arvingerne kan derfor blive udsat for, at de senere må udlevere sådanne genstande eller svare erstatning eller tilsvare berigelsen, selv om de ikke havde kendskab til tilhørsforholdet.

Dette forhold foreslås ved bestemmelsens *nr. 2* ændret, således at også krav, der hviler på ejendomsret, i et vist omfang skal kunne prækluderes. Også genstande solgt under ejendomsforbehold er omfattet af bestemmelsen.

Ved fastlæggelsen af præklusionens rækkevidde er tilstræbt en afvejning mellem de hensyn, der gør sig gældende over for hhv. den retmæssige ejer og arvingerne, idet præklusionen samtidig naturligvis

ikke bør strækkes længere, end selve formålet med præklusionen kan bære.

Udgangspunktet ved fastlæggelsen af præklusionsbestemmelsernes indhold har været, at arvinger efter en given frist så vidt muligt skal sikres mod at skulle tilbagelevere det, de i god tro har modtaget i arv, og som de måske har indrettet sig i tillid til.

På baggrund heraf er bestemmelsen formuleret således, at krav, der hviler på ejendomsret, alene skal undtages fra præklusion, når genstanden var i boets besiddelse og mærket på en sådan måde, at ejerforholdet fremgik deraf, eller boet – det vil sige arvingerne eller en af disse eller bobestyreren – havde kendskab til ejerforholdet, eller der forelå omstændigheder, som var egnede til at vække mistanke om ejerforholdet. Bevisbyrden for, at boet var i ond tro, påhviler, som det fremgår af formuleringen, ejeren. Der stilles ikke noget krav til det retlige grundlag, som har medført, at genstanden var i boets besiddelse. En ting kan være glemt, lejet, lånt, deponeret, købt under omstændigheder, hvor købet er ugyldigt eller hævet, eller solgt, men ikke leveret o.s.v.

Det følger af forslagens § 85, *stk. 2*, der svarer til konkurslovens § 83, *stk. 1*, at salg også i ond tro af stjålne koster fra et bobestyrerbehandlet bo generelt medfører ekstinktion til fordel for en godtroende køber. Tilbage bliver alene det spørgsmål, om en arving, der i god tro får tingen udlagt i arv, kan mødes med et vindikationskrav, når også boets øvrige arvinger og en eventuel bobestyrer var i god tro. Den foreslåede regel forudsætter, at den bestjålnes vindikationskrav i så fald er prækluderet.

At tingen er i boets besiddelse skal forstås i vid betydning, således at tingen også anses for at være i boets besiddelse, når den befinder sig hos trediemand, og trediemand anerkender boets ret.

Ved bestemmelsens *nr. 3* fritages krav sikret ved pant eller på tilsvarende måde fra præklusion. For krav sikret gennem håndpant i et ejerpantebrev er det dog en betingelse, at kreditors identitet er eller burde være boet bekendt.

Almindeligvis vil boet være bekendt med, at der består en pantefordring. Sikringsakterne ved de mest anvendte former for pantsætning er enten tinglysning, rådighedsberøvelse eller denunciation, og boet vil således ikke kunne disponere over aktiverne uden at blive opmærksom på eksistensen af pantekravet. Dertil kommer, at det som udgangspunkt vil være lettere for boet at undersøge, om der f.eks. på en fast ejendom er tinglyst pantebrev, end det vil være for pantthaverne at følge med i, om skyldneren er død, og om der er udstedt proklama.

Da der ikke praktisk består væsentlige grunde for at opretholde en forskelsbehandling mellem de for-